

Független Magyarország

Egy szám
6
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KAROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Negyedévre — — — 360 — K

Egy szám
6
korona

Ma egy esztendeje

kezdék meg a szerbek a Bajáról való hurcolkodást. Ma egy esztendeje történt meg, hogy a város népe isteni gyönyörűséggel szemlélte, amint a szerbek hivatalos helyiségeik berendezését sebbel-lobbal nagy izgatott sietséggel társzekerken építették, hurcolták cök mőkjaikat hajóállomáshoz, vasutállomáshoz. Meglátszó a nagy sietségükön, hogy teljesen készületlenül találták őket a kivonulási parancs. Csütörtök este még vig mulatozást csaptak, amikor esti 9 és 10 óra között hirtelen összeröffenek, ló ottak-futotak. Az történt, hogy szerdán még bíztak abban, hogy itt maradhatnak egy ideig, hogy még egy kicsit kiszípolyozhassák a város népét. Csütörtökön délelőtt nagy tanácskozás volt a szerb kormánybiztosnál, amelyen részt vett a hírhedt Tomovics, Jakovlevics főkapitány, Markovics szerb főbíró és állítólag a szabadkai főispán is. Ezen a tanácskozáson egyáltalán semmi megnyugtató határozatot hozhattak és éppen ezért úgy csapott közük a csütörtök este Bajára érkezett kivonulási parancs. Pénteken reggelre aztán dult arcu szerbek, ijedtképzű jöttment „emigránsok” futkosnak, hurcolkodnak. Délelőtt már hurcolták a vonathoz a híres Masirovics nagytrafikját is. A megelőző napon még avval molesztálta a hozzájövő vevőket, hogy ők még öt évig itt maradnak. Másnap, pénteken azután szaladt szintén az összeharcolt vagyonnal.

Közben futótüzként szaladt végig a városban a híre annak, hogy dr. Kiss Györgynek kézbesítette egy francia tiszt kormányunktól kinevező okmányát. Az örömhír kirobbant, az emberek az utcára tördültek és újabb eseményeket vártak. Ez be is következett. Délután a Budapesti ut felől berobogott az első

magyar nemzeti hadsereg beii tiszt kocsija. Megérkezett Rót százados, magyar összekötő tiszt, akit a Nemzeti Szálloda terraszán össze-

gyült néptömeg zúgó, viharos éljenzéssel fogadott.

Most már igazán felszabadultunk az elnyomatás alól.

A szerbek a pécsi incidens miatt meg akartak támadni Magyarországot.

Budapest, aug. 18. — Az amerikai sajtó egyik legtekintélyesebb orgánumának, a New York Americannak most érkezett legújabb száma szenzációra eleplezést közöl Mr. Róbert Bell től. A Manchester Gvardian külpolitikai rovat vezetője nem régen tért vissza Londonba kelet-európai utjáról, amelynek egyik legizgalmasabb etapja belgrádi tartózkodása volt, éppen abban az időben, amikor néhány héttel ezelőtt Jugoszlávia ismét be akart törni Magyarországra. Az érdekes írás feléled azokat az ismeretlen készülődéseket, amelyeket a telhetetlen étvágyu délezláv szomszédunk tett a diplomáciai ügyé felújított állítólagos konzulsértés alkalmával. Még élénken emlékezhetünk a kiutasított magyarok ügyére, amelynek híre a külföldi sajtóba is eljutottak. Ugy látszik azonban, hogy a szerb kormányt egyéb tervek is foglalkoztatták, mert Bell azt írja, hogy a csehek buzódozása játszott közre a Magyarország ellen tervezett támadás elmaradásánál. Az angol újságíró cikke ezeket tartalmazza:

— A szerbek területi étvágya kielégíhetetlen. A multkori incidenst arra használták fel, hogy tervszerű támadást készítettek elő Magyarország ellen. Benes azonban elszármított tartotta a szerb mozgó ódást. Mivel a szerb pénzügyek nagyon ziláltak és a jugoszláv kormány Csehszlovákiától várja a pénzügyi segítséget, amelyet Benesék viszont Franciországtól és Angliától várnak, a belgrádi kormány kénytelen volt terveit elengedni és retirálni. Esután Jugoszlávia belső bajait és egy ilyen ka land esetén saját népeinek fellázadási esélyeit taglalja a közlemény. Ez a felüvalkodott állam már is bomladozik. Legjobban a horvátot forronganak és legutóbb híre járt hogy a horvátok kiköltötték függetlenségüket, de belgrádi kormány megcáfolt és elfojtott minden zágráb keleti hírt. Így aztán csinalhat Lloyd George akármilyen határbiztosító rendelkezéseket és állhat Poincaréval szemben a sarkára, felbomlik a történelmi jogok és a józan ész arcúcsapása által keletkezett békemű.

A felszabadulás évfordulóján Pécsen is ünnepélyt rendeznek.

Kaptuk a következő levelet: Kérem alábbi közleménynek a hazafias és nemzetmentő cél érdekében becses lapjában vezető helyen helyt adni.

A megszállás alóli felszabadulás emlékére a Pécs

szab. kir. városban elhelyezett honvédségi csapatok a következő katonai ünnepélyt fogják rendezni.

F. hó 19 én d. u. katonazenekar ténztét fog adni a helybeli legnagyobb gyárak udvarán a hazafias és jó-

érzésű munkásság tiszte tere. Azután a zene bejárván a budai külváros utcáit, este szerenádót ad a helybeli egyházi és polgári méltóságok lakása előtt.

20-án reggel 6—8-ig katonazene járja be a belvárost és külvárosokat. 9 órakor az összes helybeli egyházakban ünnepélyes Istentisztelet tartatik a püspökök idevágó rendelkezései szerint, mely alkalomkor megf leő rövid hazafias szentbeszéd keretében a felszabadulás fontossága felemlítettik.

Ezen Istentiszteleten a helyőrség tisztikarának és legénységének küldő tzege szintén részt fognak venni.

Fenti Istentisztelet 10 ó. 30 perckor a Széchenyi-téren az egész helyőrség kivonulási mellett tábori Istentisztelet tartatik, melyre a honv. állomá parancsnokság az összes polgári és egyházi hatóságok, csendőr vármór parancsnokságokat, hazafias egyesületeket, intézeteket, gyár, kereskedelmi és ipari vállalatokat, valamint Pécs város és az egész most egy éve felszabadult terület egész polgárságát hazafias tisztelettel nem csak, hogy meghívja, de a megjelenésre fel is szólítja.

Az ünnepély hazafias jellegének emelése céljából kérjük a közönséget, hogy házait, ablakait már 19 étől kezdve díszítsék és lobogozzák fel.

A közönség tisztelettel felkérjük, hogy a tábori Istentiszteleten ünneplő, lehetőleg magyar díszruhában jelenjen meg.

Pécs szab. kir. város és a felszabadított terület lakossága csak önmagát fogja megtisztelni azzal, ha bal káni járom alól való felszabadulása első évfordulóját vallásossággal hazafias módon ünnepli meg.

Istentisztelet után a helyőrség díszmenetben vonul a jelenlevő notabilitások előtt.

SZEIFERT, kör'etp.

Szombat, vasárnap este 9 órákor és vasárnap d. u. 4 órákor a Központban fellépnek.

dentetnek, t. i. a teljesen keresztéként hadirokkantoknak, gyámoltó nélküli hadisívegyek és hadiárva kőst fog adósságtani a bevétel tetemes része. A rendezőség újból felkéri az adakozói öhajtókat, hogy tisztelődíjait lehetőleg természetben adományozzák. Szeifert s. k. körleparancsnok.

Házasság. Spitzer Mátyas vasárnap déli fél egy órákor tartja esküvőjét Goldberger Klárikával a szűk Flórián utca 3. szám alatt levő akción. (Mind a külön értesítés helyett)

Szandált találtak. A Szeged partján Majoros Margit f. h. 12 ón a délelőtti órákban egy pár sárga bőrszandált talált a szandalt beszállította a rendőrségre, ahol jogcsu s jdonosa a 28. százú szobában átruheli.

Szombaton áthelyezik a hetipiacot. A vasárnap egy nemesi ünnepnapra való tekintettel a hétfői vásár gyűmölcs, zöldség és egyéb hasonló piac az egyetlen szombati napon áthelyezik a Szent Ferenc-rendi templom előtti térre, a Szent Ferenc utcába, valamint a Széchenyi utcára. A hétfői vásár a régi helyére, mert az idő rövidsége miatt nem lehetne a teret újra rendbe hozni.

Három cigány. A rendezőség tegnap megjelent három erdélyi cigány. A vezetőjük, ki zömök ember, hosszú fekete hajjal, szint. Rákóczi emlékeztetőre — előadta, hogy Erdélyből menekültek el az oláhok elől, most szövetet árulnak és Baján kivánnak letelepülni. A rendezőség a kért engedély megadását íránt intézkedett.

Még tart a cipészsztrájk. A F. M. híri adott arról, hogy a cipész munkások újabb bértöbblettel állottak elő. A munkások követelése a következő: egy pár helyes cipő elkészítéséért, melyért eddig 300 koronát kaptak, 650 munkadíjat kérnek. A mesterek a tárgyalások folyamán 500 koronát ajánlottak fel. Egy pár varrott cipő elkészítéséért az eddigi 5-600 korona helyett 1200 koronát kérnek a segédek s a mesterek ezzel szemben 900 koronát ajánlottak fel. A segédek az általuk követelt munkedijához még a mellék munkákat külön összeget számították fel. A rakta ra dolgozó mesterektől ugyanezen összeget követelték, de azok még tárgyalni sem voltak hajlandók a segédekkel, mert a követeléseket elfogadhatatlannak tartják.

A bajai tűzörség villamosvilágítást kapott.

— A mentőosztály munkája. —

A bajai tűzörség laktanyában eddig nagyon gyér világítás volt, amelyben villanyvilágítás nem lévén Baján a petróleum lámpákkal világítottak. Ez nem volt valami praktikus, amelyben az éjszakai kivonulások alkalmával teljes sötétségben szorultak fel a tűzoltók.

A Központi Szálloda tulajdonosai, Snger és Kondor most a saját áramfejlesztő telepük által ellátják a tűzörséget árammal. A tűzoltó laktanyában már be is vezették a villanyt és ma már villanyfény mellett szorultak fel az éjszakai kivonulások alkalmával a tűzoltók.

A Központi Szálloda tulajdonosainak a város közönséggel tartozik, amiért a tűzörséget villamosvilágításba juttatta.

A tűzörség mentőosztálya is működik. Eddig 28 esetben nyújtott elsősegélyt. A mentőosztály felszerelése azonban még csak

a kezdetlegesség első fokán áll. A beteget fiakkere szállítják a kórházba, mert egyelőre mentőközlekedés nincsen még a mentőknek. A fontos intézmény kellőképpen való felszerelése iránt sürgetően intézkedni kellene. A mai viszonyokhoz mérten a lehetőség szerint kellene berendezni egy megfelelő mentőosztályt, melynek működése a közbiztonság egyik előfeltétele. Ha kell társadalmi uton is össze lehet hozni megfelelő összeget, mely a mentők felszerelésének beszerzéséhez szükséges. Egy modern mentőkocsi elengedhetlen kelléke a mentőosztálynak.

A város lakosságának fontos érdek, hogy egy kellőképpen felszerelt mentőosztály, képes legyen mentőkkel álljon rendelkezésre. A hatóságok elvárjuk, hogy ebben az ügyben hamarosan lépéseket fogjanak.

A nagy ünnep napon mozognak mind a városban, minden testület, minden egyesület. Élénk részt vesz az ünnepségen a Bajai dalárda, amely a felszabadulás után új életre kelt. Az egyesület élne ma dr. Major József pénzügyigazgató áll, akinek elnöksége, tevékenysége már is felvillanyozta a dalos egyesületet. De eleven része lesz az ünnepség fényének emelésében az ipartestület dalárdájának is, amely szintén részt vesz az ünnepségeken. A dalárda szombaton este a főtéren rendez szórakozást.

Óriási tűz Budapesten. Budapest. Az éjszaka folyamán eddig ismeretlen okból kigyulladt a Neuschloss Lichtgasse gyár telepén több vagon parkettfa. A nagy szélvihar miatt a tűzörségnek csak nagynehézsen sikerült lokalizálni a tüzet. A tűz maradványok 16 vagon fa és 3 sztrító kaara. A kár 8-10 millió. Ugyancsak az éjszaka folyamán a Silos felgyárban is tűz ütött ki.

Szárakeg miatt általános a takarmányhiányosság. A huzamos idő óta tartó szárazság ugyazalván teljesen felparazolta a legelőket és a kaszálók sem tudták megadni a kellő hozamot. Értesülésünk szerint nem csak Baján, hanem az egész országban általános a takar-

mányhiányosság. Különösen nyugtoku az egész ország nyugati részén, ahol a kalászok szalmafejlődése nagyon hiányos volt. A takarmányhiány miatt úgy igyekeznek a gazdák segíteni magukat, hogy falomból esteit jószágait.

Modern Kabaré a Központban. Sz. István napján Baján kivétel s ünnepi műsor lesz szombaton és vasárnap a Központban. Erre az alkalomra az igazgatóság lezárította a Nemzeti Színház két nagy művészt, aki jelenleg is Budapest két működő színházának művészi vezetője és igazgatója, ill. primadonája. E két nagy művész Pintir Imre és Parlagi Kornélia aktuális irredenta műsorán kívül a legújabb magyar dalokat fogják énekelni. Hunyedi Emil a fővárosi orfeum kőszkedvelt komikus, aki már a bajai közönséget is szórakoztatta a legújabb műsorát fogja énekelni.

Csanova nevével is találkozunk már, a Jardin de Paris ezt az apacs duettet már három ízben prolongálta. — A társulat többi tagjai is mind jónévt fővárosi művészek. A nagy műsorra való tekintettel szintén már is sok előjegyzés történt, az előadás saéksorok mellett lesz megtartva. — Jegyek a szombat vasárnap esti és vasárnap d. u. előadása még válthatók.

A cseh utlevél-ügy szabályozása. A belügyminiszter, a teljhatalmu tót miniszterrel egyetértően, hírvil adja, valamennyi országban az elsőfoku hatóságok, belátásuk szerint állítják ki az utleveleket. Ez azt jelenti, hogy az általános érvényességű és az összes államokba szóló utleveleket elmarad az eddigi „Exceptal la Hongrie“ (kivéve Magyarország) kitétel, minthogy a Magyarországról Csehszlovákia szóló utlevelek beszerzéséhez eddig a belügyminiszter, illetve a teljhatalmu miniszter külön engedélyre volt szükség.

LEGUJABB.

A nemzetgyűlés ülése.

A nemzetgyűlés mai ülésén Szabó Sándor az árvisszavó bizottság előadója tette meg jelentését, majd Hébelt Eds szocialdemokrata képviselő utasította vissza Pekár Gyulának azt a kijelentését, hogy ő a kommunban részt vett volna. Akarta Garami Ernőt is védeni, de minthogy ez a sz mélyes felszólalás keretén túlment, elnök a felszólalást nem engedélyezte.

Enver pasa eleset.

Berlinből jelentik, hogy Enver pasa a Bokharánál az orosz vörös csapatokkal vívott harcban halálát lelta.

Mai zürichi nyitás: Budapest 035

Berlin 46 Newyork 524 25 Milano 23 70, Prága 1480, Budapest 035, Zágráb 152 5, Varsó 07 Btcs 0 005, osztrák bérlégek 0 007 8 Hollandia 204 40 London 23,52, Páris 41 60

A Devizaközpont hivatalos jegyzései.

Svéd korona 424-432, angol font 7250-7400, dollár 1620-55, francia frank 128-25-131, márká 150-160, líra 73-745, osztrák korona 200-220, lej 1150-75, szokol 47 25-48 25, svájci frank 304-15, dinár 19 20-19 55, lengyel márká 21 10-21 50 holland forint — — —, dán korona 347-358, norvég korona 280-86, belga forint — — —.

Ne essen kétségbe, hogy cipőt kell vennie.

Győződjön meg róla, hogy nálam még rendkívüli olcsón vásárolhat amíg a régebbi készlet tart. **STELLNER ZSIGMOND** cipőraktára Fránki-féle mechanikai üzlet (Grauug ház) Vörösmarty-utca 1.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízátthatlan állandó raktár és egyed-
 árúsítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt (Budapesti-ut sarok)

Eladó ház.

Szenjánoson a Molnár-utca 12 számú ház két nagy kerttel szabadkézből eladó
 A ház ill 3 szoba, 2 konyha, melléke yiségekkel.

Használt hordókat
 jókarban 300 tól 700 ig
olcsón

vásárolhat
Mayer Mihálynál
Bácsalmás,
 Szt. János utca 21. szám.

T.A.N.O.N.C

jó fizetéssel felvétetik ::
DANZINGER DEZSŐ
 (Kereskedő)
 Kossuth Lajos-utca 9.

Éjjeli inspekción
 aug 14-től augusztus 21 ig reggeltől 8 óráig és vasárnap délután nyitva
Dr GEIBINGER JÁNOS
 Gyógyászata

Mész és Cement
 I. rendű friss fávalégetett hófehér darabos **MÉSZ.**
 I. rendű friss Portland-cement Károlytált száraz Bükkszázon, kátrány és kátránypapír állandóan a legjutányosabb árban kapható
Spitzer Illés
 mészkereskedőnél (Vásártér) Budapesti ut 9.
 Telefon 121 — Telefon 121.
Saját égetésű mész.
 Mészén mennyiséget — házhoz szállít. — Kovács ezén állandóan kapható.

Uj mészégető telep.

Van szerencsénk a tisztelt építetők közönségét és viszonteladással fogalkozó kereskedőket értesíteni, hogy ujonnan létesített modern mészégető kemencéinket üzembe helyeztük, ahol állandóan elsőrendű, fával égetett kitünő mészégetett fehér meszet termelünk. Bármilyen mennyiségben állandóan kapható. Pontos és jó kiszolgálás biztosítva. Tisztelettel **Uj. Spitzer Testvérek** mészégető telepe Budapesti ut, a hid mellett.

15-16 éves leánynak való magyar nemzeti leányruha eladó
 Jókai Mó-utca 13.

Önkéntes árverés.
 Szentjánoson, Molnár utca 15. sz. ház szeptember hó 3-án önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. A ház azonnal beköltözhető.
Örökösök.

Eladó egy festett szekrény és több láda.
 Lampa-utca 3

IRDESSEN
 ha valamit venni vagy eladni akar
 a FÜGGETLEN MAGYARORSÁG-BAN.

POLLÁK JÓZSEF
 butorgyáros
deszka, épületfa, cserépkereskedése
 Nagy választék Szolid kiszolgálás Pest-ut 4 szám. Olcsó árak Nagyobb tételek házhoz szállítva

Siklós

leg orgalmasabb helyén 300 özl területen, két utcára nyíló elsőrendűen épült **üzletház,** mely áll 2 nagy üzlethelyiség, 3 raktár, iroda, fedett kapubejárat, egy 4 szobás és egy 2 szobás komplett lakásból, más vállalkozás miatt eladó. Az egész **azonnal átvehető.** Felvilágosítással szolgál: Hunwald bankház ingatlanforgalmi osztálya Pécs, Király utca 17. Telefon 425. Közvetít házakat, birtokokat, bérleteket és üzleteket.

Esővíz tartályokat
 Emésztő gödröket 80 cm. és 100 cm **vasbeton gyűrűkkel** helyezésre készit.
 Egyszerű és díszes **Cementlapok.**
Román cement.
Valódi Asbest pala.
 napi áron állandóan raktáron
Grünhut Miksa
 Spitzer főle tégla- és cement-üzemére Baja. Telefon 160

Elsőrendű friss fával égetett hófehér darabosmész
 ugyisintén friss ménnel égetett asztal mép
fehér darabos mész.
PORTLAND CEMENT
 állandóan kapható
Haas Fülöpnél
 a belvárosi plébánia mögött
 Kaszov Ferenc utca 4. sz.

Összetett a Corvia-nyomda gyártásában Baja (Fodor Károly és Társa)

Eladó és letelepedés: a Független Magyarország. Üldözövel. A kiadóért felelős: Fodor Károly